

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: D. Š.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č.p. 25, PSČ 225 08, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3.9.2013, č.j. „X“, o invalidní důchod,**

t a k t o :

- I. Žaloba s e z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 3.9.2013, č.j. „X“, kterým byly zamítnuty námitky žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 4.6.2013, č.j. „X“, kterým bylo podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. d) a dle ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), rozhodnuto, že se od 18.7.2013 snižuje výše invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně na invalidní důchod pro invaliditu II. stupně, neboť žalobce není podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Louny ze dne 20.5.2013 nadále invalidní pro invaliditu III. stupně, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 50%.

V žalobě uvedl, že invaliditu má přiznanou od 25.5.2006. Zdravotní stav se mu nezlepšuje a oproti posudku o invaliditě vypracovaném dne 21.10.2010 MUDr. J. S. z OSSZ Louny nebyly v novém znaleckém posudku konstatována žádná objektivní zjištění, která by odůvodňovala přeražení do nižšího stupně invalidity. Podle nového posudku, který nechala vypracovat žalovaná v souladu s jeho návrhem byl jeho zdravotní stav klasifikován podle kapitoly XIII., odd. E, položka 3, písm. e) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, avšak současně byla míra poklesu pracovní schopnosti stanovena v jeho případě pouze na 65%. Lékaři nevzali v úvahu jeho současný stav a použili závěry revmatologického vyšetření ze dne 4.4.2013, ačkoliv předložil nový lékařský nález ze dne 4.6.2013, který hodnotil jeho zdravotní stav podrobněji. V případě žalobce je zdání určité stabilizace vyměněno za postupné chromnutí jednotlivých kloubů. Bolesti v určitém smyslu a v určitých partiích těla polevují, ale pouze za cenu neustále se snižující hybnosti. Do dne 20.5.2013 měl na základě jednotlivých posudků stanoven pokles pracovní schopnosti na 70% a ačkoliv se jeho zdravotní stav nezlepšil, došlo k novému stanovení míry poklesu pracovní schopnosti na 50% a po jeho námitkách na 65%. To vše během doby krátce přesahující dva měsíce. Z těchto důvodů má za to, že je nutno jeho zdravotní stav posoudit znalcem a navrhl, aby soud nechal vyhotovit znalecký posudek.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě uvedla, že se jedná o dávku podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem a navrhla přezkoumání zdravotního stavu žalobce Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí a rozhodnutí ponechala na úvaze soudu.

Ve vyjádření ze dne 12.2.2014 žalobce uvedl, že nesouhlasí s posudkem Posudkové komise MPSV v Ústí nad Labem ze dne 29.1.2014, který byl vypracován pouze na základě rekapitulace a zhodnocení předchozích posudků MPSV bez vyšetření žalobce. MPSV ani v jednom stupni nezdůvodňuje neuvěřitelnou vrtkavost svých rozhodnutí a přesvědčivě nezdůvodňuje své závěry. Z tohoto důvodu si nechal žalobce vypracovat znalecký posudek od znalce MUDr. M. R., CSc., znalce z oboru zdravotnictví, specializace ortopedie, traumatologie a nemoci z povolání, který navrhuje k důkazu před soudem.

Ve svém dalším vyjádření ze dne 20.6.2014 setrval na svém dosavadním procesním stanovisku s tím, že požaduje, aby soud nechal zpracovat vlastní znalecký posudek nezávislého znalce.

Žalobce při jednání soudu odkázal na znění žaloby a vyjádření a uvedl, že k jednání posudkové komise MPSV Ústí nad Labem nebyl pozván a posudek vydali bez něj. Pokud by pozván byl, určitě by dostavil. K posouzení zdravotního stavu v Lounech uvedl, že mu bylo sděleno posudkovým lékařem, že přezkoumávají všechny, kteří mají přivýdělek. Zatímco dříve byl chválen, že se snaží přivydělat, nyní mu to bylo přičteno k tíži. Se živností skončil, protože výdělek za to již nestál. V posudku MUDr. R. je vše podrobně uvedeno a žalobce se s tím plně ztotožňuje. V současnosti je mu o 50 % hůře než na začátku, musí chodit na rehabilitace a má za to, že jediným účelem přezkumu zdravotního stavu a následných rozhodnutí bylo snížit mu důchod.

Pověřená pracovnice žalované při jednání soudu poukázala na posudky Posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí a navrhla žalobu zamítnout.

Soud podle § 52 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), provedl důkaz posudkem Posudkové komise MPSV v Ústí nad Labem ze dne 29.1.2014

včetně protokolu z jednání, dále provedl na návrh žalobce důkaz znaleckým posudkem MUDr. M. R., CSc., ze dne 6.1.2014 a dále posudkem Posudkové komise MPSV v Praze včetně protokolu z jednání ze dne 15.4.2014.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování zdravotními posudky Posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem a v Praze ze dne 29.1.2014 a ze dne 15.4.2014, které nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení a posudkem MUDr. M. R. CSc., dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékařky MUDr. D. H. pověřené vypracováním posudku pro Českou správu sociálního zabezpečení, pracoviště Ústí nad Labem, která při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti dne 22.8.2013 posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že předchozí závěr posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Louny ze dne 20.5.2013 není správný. MUDr. H. dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení morbus Bechtěrev s velmi těžkým funkčním omezením, se ztuhnutím více úseků páteř, uvedené v kapitole XIII., oddíl E, položce 3e, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti o 65%, nezvýšené podle § 4 vyhlášky o posuzování invalidity.

Podle ustanovení § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,

- a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
- b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
- c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
- d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
- e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
- f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.

Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.

Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod III. stupně je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice 70% (srov. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobce splňoval ke dni 3.9.2013, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity, tj. zda nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 70 %.

Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 22.8.2013, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s.ř.s. odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobce.

Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 29.1.2014. Žalobce jednání komise nebyl přítomen. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc a spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Louny pak komise dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobce ke dni 29.1.2014 byl 65%, což odpovídá II. stupni invalidity.

Komise konstatovala, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., oddíl E, položce 3e přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení je 65%

(rozmezí určené pro toto postižení činí 65-75%). Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., se nezvyšuje.

Závěrem komise uvedla, že žalobce není schopen prací fyzicky náročných, zvláště se zvedáním a nošením těžkých břemen, je neschopen práce ve vynucených polohách, prací vyžadujících dlouhého stání, eventuálně značně dlouhé chůze, zvláště v nerovném termínu.

Žalobce předložil vlastní znalecký posudek ze dne 6.1.2014 MUDr. M. R., CSc., znalce z oboru zdravotnictví, specializace ortopedie, traumatologie a nemoci z povolání, ve kterém znalec mimo jiné uvedl, že doporučuje a hodnotí pokles pracovní schopnosti středem rozmezí položky XIII, oddíl E, položka 3e, tj. 70% tak, jak byl posouzen v roce 1999 a přezkoumán při posudkových řízeních od roku 2000 do roku 2013 se zachováním stanoveného stupně invalidity. Ze znaleckého a odborného hlediska je mimo rozlišovací schopnost znalce a rovněž posudkového orgánu posoudit exaktně stupeň onemocnění se změnou 5% ve vyhláškou stanoveném rozmezí 65-75%. Podle vyššího správního posudkového orgánu se nižší orgán dopustil chyby spočívající ve snížení poklesu pracovní schopnosti ze 70% na 50%. Toto na základě žádosti o revizi vyšší správní orgán ČSSZ bez odůvodnění napravil navýšením z 50% na 65%, ale už nezdůvodnil snížení ze 70% na 65%, které provedl sám. Za významné považuje, že snížení o 5% je mimo objektivní rozlišovací schopnost posouzení, přičemž se zásadně mění výsledek a dopad posudkového rozhodnutí pro žalobce se změnou stupně invalidity, a to se může jevit jako účelové.

Soud konstatuje, že v řízení se objevily dva protichůdné posudky. Soud ve svém postupu odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu ze které vyplývá následující (viz rozsudek NSS ze dne 13.2.2014, č.j. 6 Ads 88/2013-51, www.nssoud.cz, odst. 13): „Správní soud skutkově zjištění správních orgánů (typicky posudková zhodnocení lékařů ČSSZ) v soudním řízení správním doplní posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, jež je k tomu jako specifický posudkový orgán zřízena zákonem, a pokud tento posudek ob stojí v testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti a v testu řádného složení posudkové komise, správní soud z těchto závěrů vychází a vezme je za základ svých skutkových zjištění. Pokud posudek v tomto smyslu neobstojí (často ve světle námitek žalobce), má správní soud několik možností, jak na vzniklou situaci reagovat. Může požádat tutéž posudkovou komisi o doplnění posudku, může ustanovit znalce z odvětví posudkového lékařství, anebo může skutkově zjištění doplnit srovnávacím posudkem jiné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Následně může případné další rozpory a nedostatky odstraňovat výsledkem znalce či provádět další důkazy; limitován je pouze účelností dalšího dokazování a procesní ekonomií. Jinak, zejména ve výběru těchto alternativ, správní soud nijak limitován není, neboť i zde platí, že dokazování vede soud a sám rozhoduje, které z navržených důkazů provede, resp. zda provede i důkazy jiné (srov. § 52 odst. 1 s.ř.s.), vše s cílem, aby byl v řízení zjištěn stav věci (srov. § 125 občanského soudního řádu, ve spojení s § 64 s.ř.s.). Provedené důkazy nakonec soud podle své vlastní úvahy hodnotí (§ 132 občanského soudního řádu, ve spojení s § 64 s.ř.s.).“

Soud zvolil v daném případě postup spočívající ve vypracování srovnávacího posudku jinou posudkovou komisí MPSV. Posudková komise MPSV v Praze ve svém posudku ze dne 15.4.2014 uvedla, že invalidita žalobce v letech 2006 a 2010 byla nadhodnocena. Shodně jako posudková komise MPSV v Ústí nad Labem, posudková lékařka MUDr. H. i znalec MUDr. R. kvalifikovala postižení žalobce podle kapitoly XIII., oddíl E, položce 3 písm. e) vyhlášky č. 359/2009 Sb. a dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti byl v rozsahu 65%, přičemž

dolní hranici (v rozmezí 65% až 75%) svého hodnocení pak ve svém posudku podrobně zdůvodnila. Žalobce byl jednání této posudkové komise přítomen.

Soud se přiklonil ke shodným závěrům obou posudkových komisí, a to mimo jiné proto, že znalecký posudek předložený žalobcem nebyl vyhotoven znalcem z oboru posudkového lékařství, což akcentuje i judikatura Nejvyššího správního soudu. Sám znalec tvrdí nemožnost objektivního stanovení hranice v rozmezí 5% a přiklání se k hodnocení 70% zejména ve vztahu k důsledkům majícím dosáhnutí hranice 70% pro žalobce. Takovýto způsob hodnocení však soud akceptovat nemůže a má za to, že je to dáno právě tím, že specializací znalce není posudkové lékařství.

Po zhodnocení výše predestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudkové komise jednaly v řádném složení, že jejich posudky, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkazy v tomto přezkumném soudním řízení, byly vypracovány po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobce byl přítomen při jednání posudkové komise v Praze.

Žalobce nesplnil podmínku invalidity III. stupně dle zákona o důchodovém pojištění, a to minimálně 70% míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Tento závěr nevyvrátil ani žalobcem předložený znalecký posudek. Za tohoto skutkového stavu soud považuje zdravotní stav žalobce za dostatečně zjištěný, a proto neuvažoval o dalším znaleckém zkoumání pro nadbytečnost.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Pro úplnost soud směrem k žalobci poznamenává, že důvodem pro přiznání nároku na invalidní důchod III. stupně, nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho neschopnosti k výkonu většiny zaměstnání pro špatný zdravotní stav. Přiznání dávky musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, posuzovaným příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Dále by měl žalobce vzít v potaz fakt, že v souzené věci je možné vycházet, a to s poukazem na ust. § 75 odst. 1 s.ř.s., toliko ze zdravotního stavu, jaký měl v době rozhodování žalované, tj. ke dni 3.9.2013. Případné zhoršení stávajících zdravotních obtíží, popř. vznik nových zdravotních obtíží po tomto datu nemůže být v tomto řízení v zásadě nikterak zohledněno. Ust. § 75 odst. 1 s.ř.s., které je pro správní soudy závazné, totiž výslovně stanovuje, že při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu vychází správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Žalobce tak má možnost případně poukazovat na své zhoršující se zdravotní obtíže popř. nově vzniklé zdravotní obtíže, které nastaly po datu vydání rozhodnutí žalované v případném novém řízení o přiznání invalidního důchodu, které může žalobce iniciovat.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 12. ledna 2015

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:

Iva Tovarová